

Plantgids voor fruitbomen

Editie 2012

WELKE BODEM ?

De kalkrijke kleigrond in de Wase polders is ideaal. Zandgrond en zandleem kunnen wij zelf geschikt maken door gebruik van compost en toevoegen van kalk. Fruitbomen houden er zeker niet van om met hun voeten in het water te staan! Zorg er ook steeds voor dat de grond voldoende luchtig is en dat er geen harde laag zit in de ondergrond (vb. de ijzerlaag in de zandgrond breken of verwijderen in het plantgat). Zet op een plaats waar fruitbomen gestaan hebben nooit dezelfde soort terug. (wel bvb. appel i.p.v. pruim).

KIES DE JUISTE PLAATS !

Ben je van plan om meerdere soorten aan te planten, hou er dan rekening mee dat kersen, appels, kastanje en okkernoot de grootste bomen worden, perziken , kwee, mispel en pruimen de kleinste. Pruimen en peren houden van veel zon, appels kunnen een weinig schaduw verdragen. Let er op dat het de zon is die het uitzicht en de smaak van uw vruchten bepaalt. Een kweeper en mispel staan liever iets vochtig en kunnen best ergens een verloren hoek vullen. Pruimen en vooral perziken moeten beschut staan en vooral afgeschermd worden tegen O- en N- winden. Aangezien ze zo vroeg bloeien zijn ze immers kwetsbaar voor bevroren. Zet voor een goede kruisbestuiving dezelfde soorten bij elkaar bv zet appelaars bij elkaar en nooit bv. appel - perelaar -pruim - appel.

PLANTAFSTAND

Halfstammen zet u op 6 m van elkaar, hoogstammen 8 m.

HOE EN WANNEER PLANTEN ?

Plant nooit een boom als de grond meer dan 5 cm diep bevroren is ! Kan je de bomen niet onmiddellijk planten, laat ze dan niet onbeschermd buiten liggen maar maak een kuil leg de wortels van de bomen erin en bedek die met aarde, zodat ze niet uitdrogen. Het ideale planttijdspit is November - December.

Enkele tips:

1. Maak uw plantgat eerder te groot dan te klein en maak de grond goed los, ook onder de wortels.
2. Plant eerst uw steunpaal langs de westkant van uw boom, ong. 70 cm in de grond en ong. 180 cm erboven.
3. Plaats de boom in de plantput. Plant hem even diep als in de kwekerij. Let erop dat de kroon boven de steunpaal komt en dat de entplaats (verdikking) onderaan de stam boven de grond zit. Als de entplaats onder de grond komt te zitten sterft de fruitboom gegarandeerd !
4. Gooi enkele schoppen goed verkruimelde teelaarde op de wortels, met de boom lichtjes op en neer te bewegen schuift de grond goed tussen de wortels.
5. Verder aanvullen en éénmaal de grond aandrukken met de voet, niet vasttrappen.
6. Het is aanbevolen een emmer water te gieten vooraleer de put volledig te vullen.
7. Met een boombindsel dat niet in de boom kan groeien maken we de boom vast aan de paal, het bindsel plooiën we in een achtvorm zodat de paal niet tegen de stam kan schuren.
8. Controleer ook of er nergens ijzerdraadjes (van het etiket) aan vasthangen. Dat snoert de tak in met takbreuk als gevolg.
9. Leg op de boomspiegel organisch materiaal (gras, mest) zo blijft het onkruid weg en de grond droogt niet zo vlug uit.
10. Bij sterk uitdrogende grond, humeuze grond, verteerde champignonmest of compost toevoegen.
11. Plantgoed met reeds veel zijtakken terug snoeien. Er is minder kans op verdrogen in het voorjaar.
12. Voeg voor zandige gronden enige kg kalk toe in het plantgat bovenop de aarde op de wortels. Vooral bij kerselaars en pruimen is de kalk nodig voor een goede pitvorming.

ONDERHOUD EN BESCHERMING

Heel belangrijk om mooie bomen en vruchten te krijgen is de boomsnoei. Die begint best in de lente (in de winter snoeien verhoogt het risico op vorstschade). Gedurende de eerste jaren vragen bomen vooral een vormsnoei. Grote snoeiwonden afdekken met entwas. Geef op zandige gronden de bomen om de vijf jaar enkele kg kalk die u lichtjes onder werkt.

Laat uw bomen de eerste twee jaren geen vruchten dragen, dit put de boom te veel uit. Verwijder alle uitlopers op de stam en onder de entplaats.

Kippen kan men gemakkelijk in de boomgaard laten rondlopen (ze vernietigen bovendien veel insecten) maar ze durven wel eens diepe putten maken, zodat de wortels van de bomen bloot komen te liggen. Ben je van plan grote

dieren (geit, schaap) te houden, bescherm dan uiteraard je bomen met een degelijke boomkorf (vb. drie palen rond de boom, bovenaan verbonden met elkaar en met een goede draad er rond). De hoogte van de korf hangt af van de diersoort. Hou er rekening mee dat ook ganzen wel een schorsreepje van een jonge fruitboom lusten.

Wie over voldoende ruimte beschikt kan rond zijn boomgaard een windkering aanleggen (1,5 m hoog) om wind en vorstschade te beperken. Heb je veel peren aangeplant laat dan de meidoorn in de windkering niet al te uitbundig bloeien (perenvuur). Bepaalde fruitsoorten (kriekepeer o.a.) zijn zelf goed geschikt als windkering.

In gazons moet de stam onderaan beschermd worden tegen beschadiging van de grasmachine. Gras neemt bovendien veel voedsel op. Extra voedsel kan langs boorgaten worden toegediend. Vergeet ook niet een klein plannetje te maken met de aangeplante soorten. Zo vermijdt je dat je je na enkele jaren moet afvragen welke soort dat nou wel weer zou mogen zijn ... Is de boomgaard al wat opgeschoten (of meteen aan de steunpaal), kan je enkele nestkasten ophangen (mezen, vliegenvanger ...). Deze vogels werken bovendien als biologische onderhoudsdienst.

Bescherm in open veld de jonge fruitbomen met kippengaas tegen vraatzucht van konijnen !

VOOR IEDERS SMAAK

Bij soortkeuze keken wij voornamelijk naar soorten die vrij sterk zijn, over een zeer goed stuifmeel beschikken en die worden aanbevolen door de kweker voor hoogstam en halfstam. Plant u maar één fruitboom neem dan een zelfbestuivende tenzij er in de directe omgeving dezelfde fruitsoort staat. Plant u meerdere bomen zorg dat er dan per soort minstens één bijstaat met zeer goed stuifmeel. Wij raden sterk aan steeds minstens twee bomen van elke soort (mogen verschillende rassen zijn) te planten indien u zeker wil zijn van vruchten.

Appels

Zelfbestuivend en tevens zeer goed stuifmeel voor kruisbestuiving :

- Jonathan, een gekende rode appel met zoetzure smaak.
- James grieve, sappige appel met zacht vruchtvlees.

Zeer goed stuifmeel :

- Reine des Reinettes, zure appel die men lang kan bewaren, sterke soort met grote opbrengst.
- Jacques lebel, grote zure sappige appel, sterke soort, goede opbrengst, beperkt houdbaar.
- Transparent jaune, zoetzure oogstappel, vroeg rijp maar zeer beperkt houdbaar.

Andere appelsoorten:

- Calville des Prairies, enkel aangeraden als hoogstam, harde dessertappel, middelmatige opbrengst met beurtjaren.
- Président Roulin, grote zachte smakelijke appel, zeer goede opbrengst.
- Rambour d'hiver, enkel aangeraden als hoogstam, sappige zachte moesappel, op latere leeftijd vruchtbaar.
- ReINETTE de Blenheim, lekkere harde tafelappel, goede opbrengst met beurtjaren.
- GoudreINETTE, goede bewaarappel, iets zachter van smaak dan Reine des Reinettes, goede opbrengst.

Peren

De meeste perenrassen zijn niet zelfbestuivend, sommigen zijn het deels, afhankelijk van de weersomstandigheden. Een tweede perenboom vlakbij is dus steeds aan te raden.

Deels zelfbestuivend

- Conference, gekende harde vrucht met goed stuifmeel.
- Legipont, enkel aangeraden voor hoogstam, sappige zoete peer.
- Williams bon Chretien, zeer goed stuifmeel.
- Durondeau, enkel voor halfstam aangeraden, sappige zuur-zoete peer met goede opbrengst.

Zeer goed stuifmeel

- Triomphe de Vienne, grote geelbruine peer.
- Beurre hardy, zeer lekkere boterpeer, aan te raden als kruisbestuiver voor andere peerrassen.
- Comtesse de Paris, sappige peer die pas echt lekker is na warme zomer, middelmatige opbrengst.
- Clapp's favorite, grote sappige peer met goede smaak.
- Bonne louise d=Avranches, enkel aangeraden voor halfstam.

Andere perensoorten

- Saint Remy, stoofpeer met goede opbrengst.

Pruim

Alle pruimelaars zijn zelfbestuivend.

- Belle de Louvain, roodblauwe langwerpige pruim, goede opbrengst op latere leeftijd.
- Reine Claude d=Oullins, gele ronde smakelijke pruim, grote boom. Matige opbrengst.
- Victoria, enkel aangeraden als halfstam, rode langwerpige pruim, snelle en goede opbrengst maar gomvorming in sommige pruimen.

- Sainte Catherine, groen-gele pruim van zeer goede kwaliteit met grote opbrengst.
- Anna Spath, roodblauwe ronde pruim, goede opbrengst op latere leeftijd.

Zoete kers

Zure kersen verkopen we niet meer wegens twijg- en bloesemrot die alle bomen heeft aangetast in het Waasland. Steeds minstens twee bomen planten bij elkaar. Hou er rekening mee dat de produktie sterk wisselvallig is afhankelijk van het weer en de vogels ! Zoete kersen zijn grote bomen en sterke groeiers, tijdens de groeiperiode moet u geen opbrengst verwachten.

Deels zelfbestuivend :

- Bigarreau blanc, gele kers met goede opbrengst, barst met regenwater.
- Bigarreau Van, donkere kers van goede kwaliteit, zeer vruchtbaar.

Zeer goed stuifmeel:

- Early Rivers, grote donkerrode vruchten, goede opbrengst.

Perziken

Perziken zijn zelfbestuivend, we bieden ze enkel aan in halfstam. Bij late vorst vriezen de bloemen kapot en heeft men geen opbrengst. Op een beschutte plaats zetten is aanbevolen. Vogels en mieren zijn liefhebbers van de vrucht !

- Lieveking, zeer gezonde en vruchtbare boom, rijptijd begin augustus.
- Fertile de septembre, meest vruchtbare ras.
- Reine des Verges, zeer gezonde en vruchtbare boom, rijptijd september.

Allerlei

- Kwee, variëteit Champion heeft grote gele peren die enkel geschikt zijn voor gelei. Kleine boom.
- Okkernoot, vergt geen onderhoud maar wordt groot.
- Kastanje, veredelde variëteit Lyon geeft grote noten. Wordt grote boom.
- Mispel, kleine vruchtbare boom. Vereist geen zorgen.
- Moerbeï (*Morus Nigra*), traag groeiende kleine boom. Grootvruchtig. Wordt geleverd in pot. Vorstgevoelig in de eerste jaren na de aanplant. Best ergens beschut planten.